

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/79/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1516202302
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sidónia Sládečková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:1516202302.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a členiek senátu JUDr. Eriky a JUDr. Madarászovej a JUDr. Lenky Halmešovej, v právnej veci žalobcu: Poľnohospodárska pôda s.r.o., IČO: 44 138 369, so sídlom Žehrianska 3, Bratislava, zastúpená LawService, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Stráž 3/223, Zvolen, proti žalovanému: F., zast. BIZOŇ & PARTNERS, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Hviezdoslavovo námestie 25, Bratislava, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Nitra č.k. 12C/129/2016- 128 zo dňa 06.04.2017 a rozsudku Okresného súdu Nitra č.k. 12C/129/2016 -155 zo dňa 18.10 2017, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zo dňa 06.04.2017 č.k. 12C/129/2016- 128 o zamietnutí návrhu na zmenu žaloby z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 18.10.2017 č.k.12C/129/2016-155 v napadnutom zamietajúcom výroku vo veci samej a vo výroku o trovách konania z r u š u j e a vec v rozsahu zrušenia vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1.1 Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh žalobcu na zmenu žaloby a napadnutým rozsudkom žalobu vo veci samej zamietol a zároveň zamietol aj návrh na prerušenie konania. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému priznal náhradu trov konania v plnej výške. Svoje rozhodnutie o zamietnutí návrhu na zmenu žaloby právne odôvodnil ustanoveniami § 139, § 141, §143 ods. 1, § 157 ods.1 CSP a rozhodnutie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania a zamietnutie žaloby vo veci samej ust. § 162 ods. 1,3 CSP, § 137, § 228 ods. 1,2 CSP, § 46 ods. 1, § 123, §129 ods. 1, § 130 ods. 1, § 132 ods. 1, § 133 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 6 ods. 6 zák. č. 282/2015 Z.z. o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že žalobca ako kupujúci uzatvoril so žalovaným ako predávajúcim kúpnu zmluvu zo dňa 29.6.2015 predmetom ktorej bol prevod nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat.úz. C., obec C., okres M., zapísaných na LV č. XXXX, parcely registra "C" parc.č. XXXX - orná pôda o výmere XXX m2 za kúpnu cenu 182 eura. Návrh na vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam bol Okresnému úradu Nitra, katastrálny odbor doručený dňa 02.07.2015. Žalovaný listom od kúpnej zmluvy odstúpil. Súd prvej inštancie ďalej zistil, že žalovaný ako predávajúci predmetnú spornú nehnuteľnosť previedol kúpnu zmluvou na spoločnosť MH Invest s.r.o. za kúpnu cenu 6.875,05 eura, ktorá bola zapísaná ako vlastníč na LV č. 3330. Následne spoločnosť MH Invest s.r.o. previedla nehnuteľnosť na spoločnosť MH Invest II s.r.o., ktorá bola zapísaná na LV č. XXXX ako vlastníč predmetnej nehnuteľnosti v podiele 1/1. Predmetná nehnuteľnosť bola potom vyvlastnená rozhodnutím o vyvlastnení zo dňa 18.8.2016 Okresného úradu Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky, č. OU - NR - OVBP2-2016/032185-53 v spojení s rozhodnutím Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, odbor štátnej stavebnej správy zo dňa 10.10.2016, č. 24929/2016/B624-SV/64203/To. Na základe rozhodnutia o vyvlastnení, prešlo vlastnícke právo k nehnuteľnosti na spoločnosť MH Invest s.r.o.

1.2 Súd poukázal na to, že žalobca sa žalobou vo veci samej podanou dňa 22.02.2016 domáhal určenia, že je výlučným vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat.úz. C., obec C. okres M., zapísaných Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor na LV č. XXXX, parcely reg. "C", parc. č. XXXX - orná pôda o výmere XXX m². Dňa 24.02. 2017 podal žalobca návrh na zmenu petitu žaloby tak, aby súd určil, že žalobca bol ku dňu vyvlastnenia vlastníkom sporných nehnuteľností, pričom naliehavý právny záujem na tejto zmene zdôvodnil tým, že ak by súd žalobe v znení zmeny vyhovel, mal by nárok na vyplatenie náhrady za vyvlastnenie. Uvedený návrh na zmenu žaloby súd zamietol uznesením zo dňa 06.04.2017 č.k.12C/129/2016-128 s poukazom na ust. § 141, § 143 ods.1 a § 157 ods. 1 CSP s odôvodnením, že o predmete spore je možné rozhodnúť na jednom pojednávaní a doterajšie podklady žaloby by nemohli byť dostatočné pre navrhovanú zmenu petitu žaloby a vo veci by bolo nutné vykonať ďalšie dokazovanie.

1.3 Následne žalobca na pojednávaní dňa 18.10.2017 podal návrh na prerušenie konania do právoplatného skončenia správneho konania vedeného na Krajskom súde v Nitre pod sp.zn. 11S/41/2016, ktorému súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom nevyhovel s poukazom na ust. § 162 ods. 1,3 a § 164 CSP a zároveň týmto rozsudkom zamietol žalobu vo veci samej konštatujúc, že žalobca na podanej žalobe nemá naliehavý právny záujem a že žalovaný v konaní nie je pasívne vecne legitimovaný. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa meritom veci súd ďalej nezaoberal. Uviedol, že čo sa týka nedostatku pasívnej vecnej legitimácie, žalobca sa domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam voči subjektu - F. Q., ktorý nie je evidovaný v katastri nehnuteľností ako vlastník nehnuteľností, z tohto dôvodu mal súd za to, že žalovaný nie je pasívne legitimovaný a žaloba žalobcu voči nemu je teda nedôvodná. Ďalej dôvodil, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, pretože aj keby bol žalobca v konaní úspešný, neprinieslo by to žiadnu zmenu v právnom stave ohľadne predmetnej nehnuteľnosti, či sporných strán. Žalobcu zaťažovalo dôkazné bremeno, spočívajúce v povinnosti preukázať, že na určení právneho vzťahu alebo práva, v čase rozhodovania súdu, má naliehavý právny záujem. Žaloba podaná žalobcom je žalobou určovacou a žalobca sa jej môže domáhať len vtedy, ak je na tom naliehavý právny záujem, ktorý je daný vtedy, ak existuje aktuálny stav objektívnej neistoty medzi stranami sporu, ktorý nemožno iným právnym prostriedkom odstrániť a právne postavenie žalobcu je ohrozené, pričom ani jedna z týchto podmienok podľa názoru súdu splnená nie je. Poukázal na to, že povolenie vkladu medzi stranami sporu bolo právoplatne zrušené, žalovaný ako vlastník previedol nehnuteľnosť na spoločnosti MH Invest s.r.o., pričom mu bola vyplatená aj kúpna cena. Spoločnosť MH Invest s.r.o. previedla nehnuteľnosť na spoločnosti MH Invest II s.r.o., následne bola nehnuteľnosť vyvlastnená právoplatným rozhodnutím vyvlastňovacieho orgánu. Ako vlastník nehnuteľnosti je v katastri evidovaná spoločnosť MH Invest s.r.o. Súd zdôraznil, že daný stav nie je možné zmeniť podanou žalobou na určenie vlastníctva bez toho, aby nebol stranou sporu takéhoto konania subjekt, ktorý ako vlastník nehnuteľnosti je aktuálne zapísaný v katastri nehnuteľností. Nadobudnutie vlastníctva vyvlastnením je osobitný druh nadobudnutia vlastníctva, ktoré nie je odvodené od práv právneho predchodcu. Aktuálny evidovaný vlastník nehnuteľnosti nie je právnym nástupcom žalovaného. Zároveň poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co /25/2016 zo dňa 11.03.2015, podľa ktorého rozsudok v zmysle § 159 ods. 2 O.s.p. (teraz § 228 ods. 1 CSP) o určení vlastníctva je záväzný len pre účastníkov konania, môže byť predpokladom pre vykonanie zmeny v zápise vlastníckeho práva v katastri nehnuteľností, len ak účastníkmi konania boli všetky osoby aktuálne (v čase rozhodovania) zapísané v katastri ako vlastníci.

1.4 Súd prvej inštancie ďalej dôvodil, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na podanej žalobe ani z dôvodu uplatňovania si náhrady za vyvlastnenie, pretože žalovaný mal vyplatenú kúpnu cenu a úschova náhrady za vyvlastnenie sa týka vzťahu medzi spoločnosťami MH Invest s.r.o. a MH Invest II s.r.o. Žalobcovi by preto ani v prípade vyhovenia žalobe nevznikol zákonný nárok na vyplatenie náhrady za vyvlastnenie. Vychádzal z toho, že aj prípadná zmena žaloby by nemala žiadny vplyv na výsledok rozhodnutia súdu, keďže žalovaný by stále nebol pasívne legitimovaný, pretože ani v čase vyvlastnenia nebol žalovaný vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti. Žalobca by nemal ani naliehavý právny záujem vzhľadom na to, že podľa § 137 písm. c) CSP súd rozhoduje, či tu právo je alebo nie je a nie o tom či tu právo bolo alebo nebolo.

1.5 Z vyššie uvedených dôvodov, súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol aj návrh žalobcu na prerušenie konania. Vzhľadom na účinky vyvlastnenia v zmysle zákona č. 282/2015 Z.z. nemajú na predmetné konanie vplyv správne konania vedené na Krajskom súde v Nitre. Argumentoval, že ani úspech žalobcu v správnych konaniach (vyhovenie protestu prokurátora, zastavenie vkladového konania ohľadne zmluvy sporných strán) by nepriniesol zmenu v právnom stave ohľadne predmetnej nehnuteľnosti, keďže z dôvodu vyvlastnenia by už nebolo možné žalobcu zapísať ako vlastníka nehnuteľnosti. Tiež by to nezmenilo názor súdu, že žalobca nemá na podanej žalobe naliehavý právny

záujem a neodstránil by sa tým ani nedostatok pasívnej vecnej legitímácie na strane žalovaného. O nároku na náhradu trov konania a rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP podľa zásady úspechu v spore a konaní úspešnému žalovanému priznal plnú náhradu trov konania voči neúspešnému žalobcovi.

2. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie č.k. 12C/129/2016-128 zo dňa 06.04.2017, ktorým súd (pred rozhodnutím vo veci samej) zamietol návrh žalobcu na zmenu žaloby, podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a domáhal sa jeho zmeny tak, aby bola súdom pripustená zmena žaloby v znení: Súd určuje, že žalobca bol výlučným vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat.úz. C., obec C.y, okres M., zapísaných Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor na LV č. XXXX, parcely registra "C" parc.č. XXXX - orná pôda o výmere XXX m² ku dňu jeho vyvlastnenia na základe rozhodnutia o vyvlastnení zo dňa 18.8.2016 Okresného úradu Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky, č. OU - NR - OVBP2-2016/032185-53 v spojení s rozhodnutím Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, odbor štátnej stavebnej správy zo dňa 10.10.2016, č. 24929/2016/B624-SV/64203/To,. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a tiež trpí vadou nepreskúmateľnosti. Poukázal na to, že pôvodne podanou žalobou sa domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, medzi tým však došlo k vyvlastneniu a náhrada za vyvlastnenie bola uložená do úschovy súdu. Po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o vyvlastnení zaslal súdu bez zbytočného odkladu podanie - zmenu žaloby. Rozhodnutie súdu vo veci samej podľa pôvodnej žaloby aj podľa zmenenej žaloby vychádza z tých istých skutkových i právnych okolností, najmä z posúdenia predbežnej otázky platnosti kúpnej zmluvy.

3. Žalobca napadol odvolaním aj rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby (výrok o prerušení konania nebol odvolaním napadnutý) a súvisiaci výrok o trovách konania. Žalobca v odvolaní navrhol rozsudok v napadnutom výroku zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň navrhol zmeniť uznesenie Okresného súdu Nitra č.k. 12C/129/2016-128 zo dňa 06.04.2017 tak, že pripustí zmenu žaloby v ním navrhovanom znení. Žalobca namietal nesprávny procesný postup, ktorým súd prvej inštancie znemožnil uskutočňovať procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci a nepreskúmateľnosť rozhodnutia (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/, d/ CSP). Poukázal na to, že uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej má vadu, ktorá mohla mať vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Uviedol, že pôvodne sa žalobou domáhal určenia vlastníckeho práva a v priebehu konania v dôsledku objektívnej zmeny skutkových okolností podal návrh na zmenu žaloby z dôvodu vyvlastnenia pozemku na základe rozhodnutia OÚ Nitra, odbor výstavby dňa 18.08.2016 v prospech spoločnosti MH Invest s.r.o., Bratislava. Súd prvej inštancie jeho návrh na zmenu žaloby zamietol, pričom zamietnutie žaloby odôvodnil tým, že dovtedajšie podklady k žalobe neboli dostatočné pre navrhovanú zmenu žaloby a bolo by nutné vykonať ďalšie dokazovanie. Z odôvodnenia nie je zrejmé, prečo by doterajšie výsledky dokazovania nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenej žalobe a súd rozhodol i napriek tomu, že vo veci nebolo vykonané žiadne dokazovanie a ani pojednávanie. V nadväznosti na to, rozhodnutie vo veci samej vychádza z tých istých skutkových i právnych okolností, najmä z posúdenia predbežnej otázky platnosti kúpnej zmluvy, uzatvorenej medzi ním ako kupujúcim a žalovaným ako predávajúcim. Z uvedených dôvodov s rozhodnutím nesúhlasí a má za to, že výsledky doterajšieho konania mohli byť podkladom na konanie o zmenenej žalobe a neexistoval žiadny zákonný dôvod pre nepripustenie návrhu na zmenu žaloby. V dôsledku nepovolenia zmeny žaloby došlo k zamietnutiu návrhu vo veci samej , čím nastal stav, že súd sa formalisticky odmietal zaoberať návrhom vo veci samej bez toho, aby skúmal účel zmeny žaloby, ktorej potreba nevznikla zo subjektívnych príčin na jeho strane a ani z iného jeho rozmaru, ale v dôsledku objektívnych príčin, vydania rozhodnutia o vyvlastnení.

2.2 Žalobca v odvolaní ďalej poukázal na to, že vo veci samej súd prvej inštancie vychádzal z názoru, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva, keďže rozhodnutie by neprinieslo žiadnu zmenu v právnom stave sporných strán. Taktiež nemá právny záujem na podaní žaloby ani z dôvodu uplatňovania si náhrady za vyvlastnenie z úschovy z dôvodu, že žalovaná mala vyplatenú kúpnu cenu a úschova náhrady za vyvlastnenie sa týka vzťahu medzi spoločnosťami MH Invest s.r.o. a MH Invest II. s.r.o., a preto ani v prípade vyhovenia návrhu by mu nevznikol nárok na vyplatenie náhrady za vyvlastnenie vzhľadom na účinky zákona č. 282/2015 Z.z. Žalobca poukázal na § 137 písm. b/ CSP, § 6 ods. 6 zákona č. 282/2015 Z.z., z ktorého je zrejmé, že vyplatenie náhrady je viazané na výsledok konania vo vlastníctve vyvlastňovaného pozemku, a preto má naliehavý právny záujem vyplývajúci z osobitného predpisu. Z rozhodnutia o vyvlastnení vyplýva, že finančné prostriedky sú uložené v depozíte a budú vyplatené v závislosti od výsledku konania ohľadne vlastníctva vyvlastňovaného pozemku. Poukázal výslovne na § 228 ods. 2 CSP, t.j. záväznosť právoplatného

rozsudku o určení vecného práva k nehnuteľnosti bez ďalšieho rozšírené na ďalšie osoby, ktoré nie sú stranami sporu. Obe spoločnosti spĺňajú podmienky tohto ustanovenia na to, aby bol rozsudok voči nim záväzný. S touto argumentáciou sa súd prvej inštancie nevysporiadal v napadnutom rozsudku, ani v uznesení. Reštriktívny výklad citovaného ustanovenia popiera jeho účel aj zmysel, ktorým je práve predchádzanie situácii, keď žalovaný ako vlastník nehnuteľnosti zapísaný v katastri nehnuteľností napriek tomu, že má vedomosť o tom, že jeho vlastnícke právo je spochybňované právne relevantným spôsobom, vecnoprávne s nehnuteľnosťou nakladá. Keby bol vydaný rozsudok o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti v tomto konaní, bol by záväzný aj pre uvedené spoločnosti. Preto nemožno žalobu zamietnuť z dôvodu, že nemal naliehavý právny záujem na určení alebo, že žalovaný nebol pasívne vecne legitimovaný. V tejto súvislosti poukázal na ust. § 137c CSP a na to, že súdna prax pripúšťa určenie vlastníckeho práva do minulosti, napr. v konaní, že vec patrila do dedičstva v čase poručiteľovej smrti. Z obsahu výroku vyplýva, že sa nejedná o určenie vlastníckeho práva do minulosti, ale výrok má význam pre účastníka v aktuálnom čase, keďže pre vyplatenie náhrady za vyvlastnenie je potrebné rozhodnutie súdu. Na záver dodal, že pre účely vyvlastnenia náhrady nemohol formulovať petit ako určenie platnosti kúpnej zmluvy, pretože vzhľadom na ďalšie prevody dotknutej nehnuteľnosti pred jej vyvlastnením by nemohlo byť pre uvedený účel smerodajné.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

4. Krajský súd v Nitre, ako odvolací súd (podľa § 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania preskúmal rozsudok v napadnutom zamietajúcom výroku vo veci samej a uznesenie súdu prvej inštancie týkajúci sa zamietnutia návrhu na pripustenie zmeny žaloby a tiež postup súdu, ktorý im predchádzal v medziach podaného odvolania podľa § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 378 ods. 1 a § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

5. Predmetom konania je žaloba, ktorou sa žalobca domáhal proti žalovanému určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, parc.č. 3042- orná pôda o výmere 455 m² v kat. území C. zapísanej na LV č. XXXX z dôvodu, že dňa 29.06.2015 uzavrel so žalovaným kúpnu zmluvu, ktorej predmetom bola žalovaná nehnuteľnosť. Návrh na vklad vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam bol Okresnému úradu Nitra, katastrálny odbor doručený dňa 2.7.2015. Žalovaný následne od zmluvy odstúpil bez uvedenia dôvodu, pričom v zmluve možnosť odstúpenia dojednaná nebola.

6. Žalobca doručil súdu dňa 24.02.2017 návrh na zmenu žaloby, ktorou sa domáhal, aby súd určil, že žalobca bol výlučným vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat.úz. C., obec C., okres M., zapísaných Okresným úradom Nitra, katastrálny odbor na LV č. XXXX, parcely registra "C" parc.č. XXXX - orná pôda o výmere XXX m² ku dňu ich vyvlastnenia na základe rozhodnutia o vyvlastnení zo dňa 18.8.2016 Okresného úradu Nitra, odbor výstavby a bytovej politiky, č. OU - NR - OVBP2-2016/032185-53 v spojení s rozhodnutím Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, odbor štátnej stavebnej správy zo dňa 10.10.2016, č. 24929/2016/B624-SV/64203/ To, dôvodiac tým, že došlo k vyvlastneniu sporných nehnuteľností a náhrada za vyvlastnené pozemky má byť vyplatená žalobcovi. Žalobca tiež navrhol konanie prerušiť do skončenia konania vedeného na Krajskom súde v Nitre pod sp.zn. 11S/41/2016.

7. Podľa § 139 CSP, žalobca môže počas konania so súhlasom súdu meniť žalobu.

8. Podľa § 143 ods. 1 CSP súd nepripustí zmenu žaloby, ak by výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom na konanie o zmenenej žalobe.

9. Podľa § 389 ods. 2 CSP, ak sú dané odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 2, odvolací súd zruší odvolaním napadnuté rozhodnutie vo veci samej a zároveň zruší aj právoplatné uznesenie, ktoré rozhodnutiu vo veci samej predchádzalo.

Podľa §365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v ods. 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

10. Osobitným dôvodom na zrušenie rozhodnutia vo veci samej je úspešné uplatnenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 2. Ide tu o situáciu, ak rozhodnutiu vo veci samej predchádzalo vydanie právoplatného uznesenia procesnej povahy, ktoré je postihnuté niektorou z väd zakladajúcich odvolací dôvod podľa § 365 ods. 2. Je potrebné nepochybné preukázať vecnú súvislosť medzi napadnutým rozhodnutím vo veci samej a právoplatným uznesením, o ktorom odvolateľ tvrdí, že je postihnuté niektorou z odvolacích väd. Táto vada uznesenia musí mať zároveň vplyv na vecnú správnosť meritórneho rozhodnutia. Z dikcie ustanovenia § 365 ods. 2 vyplýva, že pôjde o právoplatné uznesenie, pôjde teda najmä o uznesenie, proti ktorému zákon odvolanie nepripúšťa.

11. V ustanovení § 357 CSP je vymenované, kedy je prípustné odvolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie. O odvolaní proti takémuto uzneseniu musí súd rozhodnúť ihneď. Naproti tomu, ak je odvolanie podané proti uzneseniu, proti ktorému nie je prípustné, (nie je uvedené v § 357), nebude o ňom odvolací súd rozhodovať ihneď, ale až v čase keď bude rozhodovať o odvolaní vo veci samej. O odvolaní proti takémuto rozhodnutiu môže teda rozhodnúť len odvolací súd v odvolacom konaní, ktoré bolo iniciované podaním odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej. Z hľadiska spôsobu rozhodnutia môže uznesenie len zrušiť, ak zruší odvolaním napadnuté rozhodnutie vo veci samej (§ 389 ods. 2 CSP). /Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016/

12. Pri posudzovaní opodstatnenosti odvolacej argumentácie žalobcu odvolací súd považoval odvoláciu námietku týkajúcu sa nesprávneho procesného postupu prvoinštančného súdu pri rozhodovaní o návrhu na zmenu žaloby za dôvodnú. Súd prvej inštancie konštatoval, že návrh na zmenu žaloby nepripustil, lebo predložené listinné dôkazy by neboli dostatočné na rozhodnutie vo veci na nariadenom pojednávaní a ak by mala byť predmetom konania navrhovaná zmena žaloby, súd by musel skúmať aj ďalšie skutočnosti, vykonať dokazovanie. V danej veci však z obsahu spisu vyplýva, že žalobca podal žalobu na Okresný súd Bratislava V, ktorý prípisom postúpil vec Okresnému súdu v Nitre ako súdu vecne a miestne príslušnému na konanie. O postúpení vyrozumel strany sporu. Súd prvej inštancie vyzval žalobcu na doplnenie žaloby v časti navrhovaného predbežného opatrenia a žalobca tieto listiny doložil. Následne súd prvej inštancie návrh na nariadenie predbežného opatrenia uznesením zo dňa 19.05.2016 č.k. 12C/129/2016-25 zamietol a odvolací súd rozhodujúc o odvolaní žalobcu napadnuté prvoinštančné rozhodnutie potvrdil uznesením zo dňa 29.07.2016 č.k. 5Co/463/2016. Žalobca súdu podaním doručeným dňa 24. 02.2017 podal návrh na zmenu žaloby, ku ktorému doložil listinné dôkazy na ktoré odkazoval v tomto návrhu. Súd prvej inštancie o jeho návrhu na zmenu žaloby rozhodol napadnutým uznesením dňa 06.04.2017 č.k. 12C/129/2016-128 tak, že návrh zamietol a žalobca proti nemu podal odvolanie. Následne vytýčil pojednávanie na ktorom rozhodol vo veci samej rozsudkom tak, že žalobu zamietol a tento rozsudok napadol odvolaním žalobca. Súd prvej inštancie potom predložil vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu.

13. S poukazom na uvedené sa odvolací súd nemohol stotožniť s názorom súdu prvej inštancie, že v danej veci sa nemohlo konať o zmenenej žalobe, pretože do rozhodnutia súdu o podanom návrhu na zmenu žaloby nebolo vykonané žiadne pojednávanie a ani dokazovanie vo veci samej. Toto prebehlo až následne na nariadenom pojednávaní dňa 18.10.2017. Skutočnosť, že v spise sa nenachádzali všetky listinné dôkazy potrebné pre rozhodnutie vo veci samej na základe nového petitu ešte neznamená, že súd si ich nemohol vyžiadať a predvolať na pojednávanie (prípadne aj odročené) tie osoby, ktorých výsluch potreboval vykonať. Poukazovanie na skutočnosť, že súd má rozhodnúť spravidla na jedinom pojednávaní (§ 157 CSP) nemôže byť dôvodom pre zamietnutie zmeny žaloby, pretože prioritným musí byť rozhodnutie sporu pri dodržaní procesných zásad a nie urýchléné rozhodnutie pred súdom, ktoré vyvolá ďalšie spory medzi stranami. Preto odvolací súd nepovažoval za správne konštatovanie súdu prvej inštancie v napadnutom uznesení ako aj rozsudku, že návrh na zmenu žaloby musel zamietnuť, lebo by bolo nutné vykonať ďalšie dokazovanie, napriek tomu, že vo veci nebolo vykonané žiadne dokazovanie a ani pojednávanie.

14. Na základe uvedeného potom odvolací súd dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej má vadu, ktorá mohla mať vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolací súd vzhliadol odvolacie dôvody uvedené v § 365 ods. 1 písm. a), b) CSP, keďže v danej veci neboli splnené procesné podmienky pre vydanie napadnutého rozhodnutia a súčasne súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva.

15. Práve v dôsledku nepripustenej zmeny žalobného petitu potom odôvodnenie súdu prvej inštancie bolo založené predovšetkým na nedostatku naliehavého právneho záujmu na strane žalobcu na určení vlastníckeho práva k nehnuteľnosti a nedostatku pasívnej legitímácie. Žalobca práve z dôvodu objektívnych zmien v konaní, teda z dôvodu, že právoplatnosťou rozhodnutia o vyvlastnení sa ako vyvlastniteľ stala vlastníkom pozemku spoločnosť MH Invest, s.r.o. žiadal súd o pripustenie zmeny

žalobného petitu. Na uvedený zmenený petit potom nadväzuje aj argumentácia žalobcu týkajúca sa pasívnej vecnej legitímácie, pretože účelom zmenenej žaloby je v končenom dôsledku určiť, komu má byť vyplatená náhrada za vyvlastnenie pozemku, keď do úvahy prichádzajú dva subjekty a to žalobca alebo spoločnosť MH Invest II., s.r.o. Súd prvej inštancie však v dôsledku toho, že nepripustil zmenu petitu už ďalej neriešil skutočnosť, či skutočne spoločnosť MH Invest II, s.r.o. , tak ako aj spoločnosť MH Invest I. s.r.o. nadobudla pozemok v čase, keď bola v katastri nehnuteľností zapísaná poznámka o tomto súdnom konaní, a teda výrok právoplatného rozsudku v tomto konaní by bol záväzný pre obe spoločnosti s poukazom na ust. § 228 ods. 2 CSP.

16. Naliehavý právny záujem musí súd prvej inštancie tiež posúdiť osobitne v prípade, keď sa žalobca domáha, že bol vlastníkom pozemku ku dňu jeho vyvlastnenia. Žalobca poukázal na § 137 písm. c/ CSP s tým, že naliehavý právny záujem vyplýva z osobitného zákona a to ust. § 6 ods. 6 zákona č. 282/2015 Z.z., v zmysle ktorého vyplatenie náhrady je viazané na výsledok konania o vlastníctve vyvlastňovaného pozemku. Odvolací súd pritom zistil, že z rozhodnutia o vyvlastnení vyplýva, že finančné prostriedky sú uložené v depozite a budú vyplatené v závislosti od výsledku konania ohľadne vlastníctva vyvlastňovaného pozemku. Žalobca argumentoval, že práve z dôvodu vydania úschovy je potrebné vyriešiť otázku vlastníctva k pozemku, pretože z titulu, že vyvlastniť nepoznal veriteľa, došlo k uloženiu kúpnej ceny do úschovy. Po pripustení zmeny petitu potom súd prvej inštancie bude musieť nanovo posúdiť otázku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení a dôsledne sa vypořadať so všetkými argumentmi, ktoré žalobca v otázke naliehavého právneho záujmu žalobca v priebehu konania a v podanom odvolaní uviedol.

17. Z uvedených dôvodov odvolací súd v súlade s § 389 ods. 2 CSP zrušil odvolaním napadnuté uznesenie o nepripustení zmeny žaloby, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej. Odvolací súd tiež zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v jeho zamietajúcej časti a časti o trovách konania (výrok o zamietnutí návrhu na prerušenie konania odvolaním napadnutý nebol) a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Nesprávne rozhodnutie súdu prvej inštancie o nepripustení zmeny žaloby má podľa názoru odvolacieho súdu vplyv na rozhodnutie vo veci samej, pretože v prípade, ak súd prvej inštancie pripustí zmenu žaloby v znení navrhnutom žalobcom, bude sa dokazovanie uberať v znení nového žalobného petitu. Bez toho, aby sa strane konania (žalobcovi) nedala možnosť preukázať svoje tvrdenia v zmysle nového žalobného petitu, nemôže súd prvej inštancie konštatovať, že aj takáto žaloba by bola nedôvodná. V ďalšom konaní súd prvej inštancie opätovne rozhodne o návrhu žalobcu na pripustenie zmeny žaloby, vo veci opätovne rozhodne. Svoje rozhodnutie riadne odôvodní a rozhodne o náhrade trov, vrátane odvolacieho konania v zmysle § 396 ods. 3 CSP.

18. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).